

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Первий Г.Л. _____
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Загальна соціологія»

Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	«Соціальна та молодіжна робота»
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредити-ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	3, 4 квартали, 2 семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: к.с.н., доц. Колісник Л.О.

Пролонговано: на 20 /20 н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна соціологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. – 16 с.

Розробники:

- Колісник Лариса Олексіївна, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії;
- Липовська Наталія Анатоліївна, професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки аспірантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 231 «Соціальна робота» (протокол № 1 від 28.08.2024 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітній програмі «Соціальна та молодіжна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни БЗ «Загальна соціологія» віднесено такі результати навчання:

ПРН1	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами
ПРН8	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
ПРН9	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
ПРН13	Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

Мета дисципліни «Загальна соціологія» – підвищення рівня світоглядної і гуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти шляхом оволодіння знаннями про соціальні зв'язки і відносини, способи їх організації, закономірності функціонування та розвитку.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПРН1	ПРН1.1-БЗ	Продемонструвати <i>знання</i> характерних особливостей виникнення соціальних подій та явищ та <i>розуміння</i> соціологічного підходу
	ПРН1.2-БЗ	Продемонструвати <i>розуміння</i> функціонування соціальних законів та закономірностей, сутності соціальних інститутів та процесів
ПРН8	ПРН8.1-БЗ	Продемонструвати <i>розуміння</i> соціально-політичних процесів на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях
	ПРН8.2-БЗ	Продемонструвати <i>знання</i> особливостей формування та реалізації соціальної політики
ПРН9	ПРН9.1-БЗ	Продемонструвати <i>знання</i> методів та процедур організації та проведення наукових досліджень у ході надання соціальної допомоги
ПРН13	ПРН13.1-БЗ	Продемонструвати <i>знання</i> діагностичних можливостей соціологічних методів задля оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається в 2-му семестрі відповідно до навчального плану, додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: пов'язана з такими навчальними дисциплінами, як соціальна філософія, загальна психологія, методи соціальних досліджень.

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	26	34	6	54
практичні	60	17	43	4	56
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	43	77	10	110

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ПРН1.1-Б3 ПРН1.2-Б3	1. Соціологія як наука. Предмет і функції соціології	6
	1.1. Соціально-культурні передумови виникнення соціології як науки.	
	1.2. Об'єкт і предмет соціології, соціальні закони та категорії.	
	1.3. Структура соціологічного знання: загальна соціологічна теорія, спеціальні соціологічні теорії, теорія, методика і техніка конкретно-соціологічних досліджень.	
ПРН1.1-Б3 ПРН1.2-Б3	2. Історія становлення і розвитку соціології	10
	2.1. Протосоціологічний етап	
	2.2. Класична соціологія.	
	2.3. Напрями розвитку сучасної соціології.	
	3. Суспільство як соціальна система	10
ПРН1.1-Б3 ПРН1.2-Б3	3.1. Соціальна структура суспільства.	
	3.2. Характерні риси стратифікації сучасного суспільства.	
	3.3. Концепція еволюційного і революційного розвитку суспільства.	
	3.4. Соціальні спільності, їх різновиди.	
ПРН8.1-Б3	4. Соціологія особистості	10

ПРН8.2-Б3 ПРН9.1-Б3	4.1. Ключові поняття і категорії соціології особистості: людина, індивід, особистість, індивідуальність.	
	4.2. Особистість як об'єкт соціологічного дослідження.	
	4.3. Теорії особистості.	
	4.4 Проблема соціалізації, соціальної адаптації та інтеріоризації.	
ПРН8.1-Б3 ПРН8.2-Б3 ПРН9.1-Б3	5. Соціологія сім'ї	8
	5.1. Сім'я як соціальний інститут і мала соціальна група.	
	5.2. Основні категорії соціологічного дослідження сім'ї: умови життя, структура сім'ї, функції сім'ї.	
	5.3. Основні форми сім'ї та різновиди шлюбу.	
	5.4. Сучасна сім'я в Україні: стан, тенденції розвитку, перспективи.	
5.5. Демографічні аспекти та загальний стан сімейно-шлюбних взаємин в ХХІ ст.		
ПРН8.1-Б3 ПРН8.2-Б3 ПРН9.1-Б3	6. Соціологія молоді	8
	6.1. Молодь як соціальна спільнота.	
	6.2. Соціальні проблеми сучасної молоді	
	6.3. Молодь як соціальний суб'єкт	
6.4. Соціологічні аспекти молодіжної політики.		
ПРН13.1-Б3	7. Методи соціології	8
	7.1. Аналіз документів в соціології.	
	7.2. Соціологічне опитування.	
	7.3. Спостереження та експеримент.	
	Практичні заняття	60
ПРН1.1-Б3 ПРН1.2-Б3	1. Соціологія як наука. Предмет і функції соціології	12
ПРН1.1-Б3 ПРН1.2-Б3	2. Історія становлення і розвитку соціології – аналіз конкретних кейсів	12
ПРН1.1-Б3 ПРН1.2-Б3	3. Суспільство як соціальна система – дебати	12
ПРН8.1-Б3 ПРН8.2-Б3 ПРН9.1-Б3	4. Соціологія особистості– тренінг	4
ПРН8.1-Б3 ПРН8.2-Б3 ПРН9.1-Б3	5.Соціологія сім'ї– аналіз конкретних кейсів	4
ПРН8.1-Б3 ПРН8.2-Б3 ПРН9.1-Б3	6.Соціологія молоді– аналіз конкретних кейсів	4

ПРН13.1-Б3	7. Методи соціології – практичні вправи	12
РАЗОМ		120

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня (для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2). Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю,

формується шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою. Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час екзамену за бажанням здобувача вищої освіти

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3. Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача вищої освіти про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
♦ поглиблені когнітивні та практичні	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	<p>Дповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками</p>	90-94
	<p>Дповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги</p>	85-89
	<p>Дповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог</p>	80-84
	<p>Дповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог</p>	74-79
	<p>Дповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог</p>	70-73
	<p>Дповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком</p>	65-69
	<p>Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями</p>	60-64
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Глибе володіння проблематикою галузі. Розумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними</p>	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Активований корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one). Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote. Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle. Підключення до Internet.

8.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Соціологія: Підручник / В.Волович, М. Горлач, І. Жиленкова, В. Кремень. – К.: Центр учбової літератури, 2021. 808 с.
2. Кузьменко Т. Соціологія: навч. посібник – К.: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
3. Козирев М. П. Соціологія: підручник. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 656 с.
4. Липовська Н. А. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Загальна соціологія» для бакалаврів спеціальності 231 Соціальна та молодіжна робота, 2024 рік [Електронне видання]. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 20.

5. Липовська Н. А. Дистанційний курс з дисципліни «Загальна соціологія» на платформі Moodle для бакалаврів спеціальності 231 Соціальна та молодіжна робота, 2024 рік. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6916>

6.

Допоміжна

1. Головаха, Є. І. Альтернативний соціологічний словник // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2016 -№3, -С. 191-194. <http://stmm.in.ua/archive/ukr/2016-3/17.pdf>

2. Загальна соціологія. Хрестоматія / [А.В.Фурман](#), [В.С.Біскуп](#), [О.С.Морщакова](#). К.: Ліра- К. 2020. 354 с.

3. Оксамитна С. Жінки і кар'єра: власна чи чоловікова? [http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/16117/Oksamvtna Zhinky i kariera.pdf?sequence=1&isAllowed=v](http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/16117/Oksamvtna_Zhinky_i_kariera.pdf?sequence=1&isAllowed=v) 8.

4. Початок нового політичного року: довіра до соціальних інститутів (липень 2020р.) <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/pochatok-novogopolitychnogo-roku-dovira-do-sotsialnykh-instytutiv-lypen-2020r>.

5. Руцzenко І.П. Соціологія злочинності: Монографія. (С.17-26; 151-168) [http://ostrovok.lg.ua/sites/default/files/sociology of crime.pdf](http://ostrovok.lg.ua/sites/default/files/sociology%20of%20crime.pdf)

6. Руцzenко І.П. Соціологія на війні. Український соціологічний журнал. 2017. № 1-2. С. 43- 52 <https://periodicals.karazin.ua/usociour/article/view/11518/11378>

7. Симончук О. Соціальні класи в сучасних суспільствах: евристичний потенціал класового аналізу. К., 2018. С. 19-33. [http://sau.in.ua/app/uploads/2019/07/Book- Simonchuk-ukrl.pdf](http://sau.in.ua/app/uploads/2019/07/Book-Simonchuk-ukrl.pdf)

8. Слюсар Л. І. Специфіка батьківства у сім'ях різних типів: проблеми, ризики та шляхи їх мінімізації // Демографія та соціальна економіка. - 2017. №3. С. 24-36.

9. Слюсар Л.І. Позашлюбна народжуваність в Україні: сучасні особливості в контексті європейського демографічного розвитку // Демографія і соціальна економіка. 2018. №3 (34).С. 26-38.

10. Соціально-психологічні чинники інтеграції українського соціуму / [О.Г.Злобіна, М.О.Шульга, Л.Д. Бевзенко та ін.]; за наук. ред. О.Г.Злобіної. К., 2016. С. 223-249. <http://i-soc.com.ua/assets/files/iournal/leshch-socio-psv-factors-a5-16-01-2017.Ddf>

11. Степаненко В. Сучасне громадянське суспільство: теоретико-методологічні підходи соціологічного дослідження // Соціологічні виміри громадянського суспільства в Україні К., 2019. С. 11-34. <https://i-soc.com.ua/assets/files/book/reznik.o.s/sociologicaldimensions-of-civil-society-in-ukraine.pdf>

12. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. Випуск 6 (20) / Головні редактори д.е.н. В.М.Ворона, д.соц.н. М.О.Шульга. К., 2019. 517 с.

<https://isoc.com.ua/assets/files/monitoring/mon2019.pdf>

13. Глобалізація, євроінтеграція та сталий розвиток : навч. посіб./ С.О. Шевченко, Н.А. Липовська, Н.С. Сидоренко. – Дніпро : ДДУВС, 2022. – 428 с.

14. Lipovska N. et al. Implementation of smart-city tools as a response to challenges in socio-humanitarian field in Ukrainian metropolises. *Acta Logistica*, Vol. 9 2022. Issue: 1. P. 23-30. https://actalogistica.eu/issues/2022/I_2022_03_Khozhylo_Lipovska_Chernysh_Antonova_Diegtiar_Dmytriieva.pdf

15. Сахарова К. О., Липовська Н. А. Вплив гуманітарної кризи на психічне здоров'я населення. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. (2). С. 86–91. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.2.14>

16. Сахарова К. О., Липовська Н. А. Реадаптація дітей, що опинилися в складних життєвих обставинах. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021. (5). С. 54–58. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.5.8>

17. Попок А., Дяченко А., Липовська Н. Посилення потенціалу інтеграційної спроможності внутрішньо переміщених осіб. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2021. Вип. 1. С. 87–96. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znprnadu_2021_1_13

18. Сахарова К. О., Чередніченко О. М., Липовська Н. А. Форми психологічного насильства в організаційному середовищі. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021. (6). С. 97–102. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.6.15>

19. Сахарова К. О., Хожило І. І., Липовська Н. А. (2025). Громадянська ідентичність в структурі європейської ідентичності. *Суспільство та національні інтереси*. Серія «Публічне управління та адміністрування». 2025 7(15). С. 595–603. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-7\(15\)-595-603](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-7(15)-595-603)

20. Сахарова К. О., Липовська Н. А. Насильство в сім'ї як результат соціальної деструкції. *Наукові перспективи, Серія "Психологія"*. 2025. 6(60). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-6\(60\)-1534-1543](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-6(60)-1534-1543)

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

2. Ресурсний центр «Гурт». URL: <https://gurt.org.ua/>

3. CIVICUS – World Alliance for Citizen Participation (Світовий альянс для участі громадян). Accesses mode : <http://www.pgexchange.org/>

4. Dr. Clare W. Graves Website Accesses mode : <http://www.clarewgraves.com/>

5. European CAF Resource Centre – EIPA. <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>

6. Knowledge Hub. Access mode : <https://knowledgehub.local.gov.uk>

7. Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>

8. International Journal of the Sociology of Leisure
<https://link.springer.com/journal/41978>

9. Журнал «Демографія та соціальна економіка» Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України
http://dse.org.ua/index_ua.html

10. Проекти та дослідження Українського інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка <http://www.uisr.org.ua/projects>

11. Публікації Київського міжнародного Інституту соціології <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=pub>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Загальна соціологія»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота»
спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота»

Розробники:
Колісник Лариса Олексіївна
Липовська Наталія Анатоліївна

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19